

Allerginen silmätulehdus lapsella

Lääkärikirja Duodecim

16.2.2021

Lastentautien erikoislääkäri Hannu Jalanko

- Lapsen allergisen silmätulehdukse oireet ja löydökset
- Lapsen allergisen silmätulehduksen toteaminen
- Lapsen allergisen silmätulehduksen hoito
- Lapsen allergisen silmätulehduksen ehkäisy
- Kirjallisuutta

Lapsen allergisen silmätulehdukse oireet ja löydökset

Allergisen silmätulehduksen eli oikeammin silmän sidekalvotulehduksen (allerginen konjunktiviitti) tyypillisiä oireita ovat molempien silmien kutina, polte, kirvely, valonarkuus, vetistys, sidekalvoturvotus ja joskus luomien ihottuma. Tulehdusreaktio koskee siis silmää ja silmäluomia suojaavaa kalvoa eikä vaurioita itse silmää. Silmän sidekalvotulehdus on sinänsä vaaraton ongelma, mutta monesti varsin kiusallinen vaiva.

Useimmiten silmäoireet esiintyvät yhdessä nenäoireiden kanssa. Silmätulehduksen aiheuttajat ovat myös samat kuin [allergisessa nuhassa](#).

Lapsen allergisen silmätulehduksen toteaminen

Jos lapsella esiintyy silmien punoitusta, kutinaa ja vetistelyä, on parempi hakeutua hoitoon. Tällöin ensimmäinen asia on varmistaa, että kyse ei ole bakteeri- tai virusinfektion aiheuttamasta tulehduksesta. Näiden erottaminen ei aina ole ongelmatonta varsinkaan silloin, kun lapsella silmäoireet esiintyvät keväällä tai kesällä. Bakteriperäisessä tulehduksessa todetaan yleensä selvää rähmimistä ja tulehdus on vain toisessa silmässä. Virusperäisessä tulehduksessa on puolestaan usein yskää, nuhaa ja kuumetta. Allergisen konjunktiviitin varmistaminen edellyttääkin joskus paria lääkärikäyntiä.

Allergisia silmäoireita epäiltäessä voidaan suorittaa ihopistokokeet tai veren IgE-luokan vasta-ainemääritykset oireiden aiheuttajien selvittämiseksi.

Lapsen allergisen silmätulehduksen hoito

Allergisten silmäoireiden peruslääke ovat suun kautta nautittavat antihistamiinitabletit kuten allergisessa nuhassakin. Sen lisäksi voidaan käyttää antihistamiinia sisältäviä silmätippoja.

Kromoglikaattia sisältävät silmätipat ovat myös perinteinen hoito, joka tulee esim. siitepölyallergikoilla aloittaa viikkoa ennen oletettua kukinta-aikaa.

Lapsen allergisen silmätulehduksen ehkäisy

Allergian kehittymistä ei käytännössä voida juurikaan estää. Alttius allergiaan on perinnöllistä. Allergikon oireiden ilmaantumista voidaan toki nykyisin hyvin ehkäistä ja hoitaa. Allergisia silmäoireita aiheuttavat usein siitepölyt, joista tärkeimpiä ovat lehtipuiden siitepöly keväällä, heinät kesällä ja pujo kesän lopulla. Allergialääkityksen aloittaminen ennen siitepölykautta hillitsee yleensä hyvin oireiden ilmaantumista.

Siitepölyjen ohella eläinten hilse voi aiheuttaa silmäoireita. Tavallisimpia aiheuttajia ovat

koira ja kissa, mutta myös muut pieneläimet, samoin kuin hevonen, voivat allergisoida. Toisin kuin usein ajatellaan koiran rodulla ei ole suurta merkitystä. Perheen oma koira voi kuitenkin aiheuttaa vähemmän oireita kuin naapurin koira. Nykykäsityksen mukaan imeväisten altistumista kotieläimille ei tulisi välttää, pikemminkin päinvastoin.

Ellei lääkitys tuo tarvittavaa apua, voidaan tietyissä tapauksissa käyttää myös [siedätyshoitoa](#).

Artikkelin tunnus: dlk00109 (012.014)

© 2022 Kustannus Oy Duodecim